

УДК: УДК 330.341.1(477):350«364»

*Шкуропадська Д.Б.,
доктор філософії, старший викладач кафедри
економічної теорії та конкурентної політики,
Ситник А.О.,
здобувач вищої освіти,
Державний торговельно-економічний університет*

РОЛЬ ІННОВАЦІЙ У ПОВОЄННОМУ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Інновації є беззаперечним фактором і визначальним чинником економічного процвітання держави та високої конкурентоспроможності національної економіки в глобальному вимірі. Їх роль у економічному розвитку лише посилюється в умовах економіки знань.

Нажаль, Україна і в довоєнний період демонструвала низький рівень інноваційного розвитку, що засвідчується і динамікою витрат на розробки та дослідження, так і місцем України у рейтингах інноваційного розвитку. У глобальному рейтингу інновацій Україна у 2023 р. посіла 55 місце, що на 2 позиції вище, ніж у 2022 році, але гірше, ніж у 2018 році (43 місце) [1].

В Україні за період з 2010 по 2022 р. рівень витрат на наукові дослідження та розробки зменшився з 0,75% ВВП у 2010 році до 0,33% у 2022 році [2]. За таких її значень наука України практично перестала виконувати економічну функцію. За оцінками фахівців, при наукоємності менше 0,9 % ВВП наука виконує лише пізнавальну функцію, а при менше 0,3 % ВВП – лише соціокультурну [3]. Так, Адаменко В. на основі статистичного дослідження доводить, що динаміка витрат на наукові дослідження та розробки впродовж десяти років (з 2010 по 2020) в Україні змінювалась за принципом випадкового блукання, що вказує на відсутність політики управління цим процесом [4]. Спадна тенденція спостерігається і в динаміці кількості промислових підприємств, що запроваджували інновації та частці інноваційної продукції у обсягах реалізації [2].

Тому потребують докорінної зміни державні підходи щодо стимулювання та забезпечення інноваційного розвитку економіки України. Особливо ця проблема актуалізується в умовах воєнного стану та перспектив повоєнного відновлення. Зважаючи на суттєвий

дефіцит озброєння, фінансових ресурсів, високого рівня дефіциту державного бюджету, необхідно вже сьогодні закладати підвалини та шукати можливості для розвитку науки та інновацій. Так, основними сферами такого розвитку, на наш погляд, можуть бути: воєнно-промисловий комплекс, сфера охорони здоров'я та інклюзія, ІТ-сектор, агросфера.

Список використаних джерел:

1. *Global Innovation Index 2023*. URL: https://www.wipo.int/global_innovation_index/en/2023/
2. *Державна служба статистики України*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
3. *Наукова та науково-технічна діяльність в Україні у 2022 році. Науково-аналітична доповідь*. URL: <http://surl.li/afnjb>
4. *Адаменко В. Інноваційна діяльність в Україні впродовж десятиліття перманентних потрясінь. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні : виклики воєнного часу : тези доп. XIV Міжнар. бізнес-форуму (Київ, 23 берез. 2023 р.)*. URL: <http://surl.li/mxddd>

УДК 338.2

Шулик В.О.,
здобувач третього рівня вищої освіти,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

ВИЖИВАННЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ – НА МЕЖІ КОРИГУВАННЯ ПРІОРИТЕТІВ

Широкомасштабне російське військове вторгнення в Україну продукує цілу низку проблем для бізнесу й економіки країни у таких сферах як фізичне збереження активів та інформації у зоні бойових дій, доступність логістики, кадрів, інженерних мереж та можливість їх використання, енергетичне забезпечення, перерозподіл ресурсів між фінансуванням операційної діяльності та сплатою коштів до бюджетів і фондів.

На початковому етапі війни державні пріоритети щодо бізнесу можна було цілком трактувати як підтримку – у березні 2022 року була прийнята державна програма релокації бізнесу з прифронтових територій (Постанова КМУ №305 від 17.03.2022; Розпорядження